

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

RAPORTUL

auditului performanței

„Acțiunile aferente obiectivelor specifice ale Programului național de control al cancerului, realizate în perioada 2017-2022 (I semestru) de autoritățile responsabile, contribuie la atingerea rezultatelor așteptate?”

Programul național de control al cancerului pentru anii 2016-2025

I etapă cuprinde perioada anilor 2016-2021

II-a etapă va cuprinde perioada anilor 2021-2025

Temeiul realizării misiunii de audit

Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017.

Programul activității de audit pentru anul 2022 aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 75 din 28.12.2021 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2022”.

Scopul misiunii de audit:

**Evaluarea performanței
implementării Planului de acțiuni al
Programului și a impactului de
control a poverii cancerului prin
prevenirea și controlul acestuia,
precum și asigurarea accesului la
servicii calitative, centrate pe
pacient**

Obiectivul general de audit și întrebările specifice

Acțiunile realizate în perioada anilor 2017-2022 (I semestru) de autoritățile responsabile aferente obiectivelor specifice ale Programului național de control al cancerului contribuie la atingerea rezultatelor așteptate?

Întrebarea de audit nr.1

- Responsabilii pentru implementarea acțiunilor au instituit proceduri funcționale menite să asigure pacienților cu cancer servicii de diagnostic, tratament și îngrijire continuă?

Întrebarea de audit nr.2

- Entitățile implicate au asigurat eficace accesul pacienților cu cancer la servicii paliative și a celor de reabilitare?

Întrebarea de audit nr.3

- Registrul de Cancer instituit este unul funcțional și corespunde așteptărilor?

eficiența
eficacitate
economicitate

Auditul performanței

„Acțiunile aferente obiectivelor specifice ale Programului național de control al cancerului, realizate în perioada 2017-2022 (I semestru) de autoritățile responsabile, contribuie la atingerea rezultatelor așteptate?”

Desfășurarea acțiunilor de audit au fost efectuate la:

- Ministerul Sănătății
- IMSP Institutul Oncologic
- Compania Națională de Asigurări în Medicină

Au fost colectate probe de la:

- IMSP AMT Buiucani
- 4 instituții medicale raionale: CMF Bălți, SR Bălți, CMF Cahul, SR Cahul
- Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate
- Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
- Fundația ”Hospice Angelus Moldova”
- 36 centre de sănătate publică, 5 AMT și șase spitale raionale (Ialoveni, Anenii Noi, Căușeni, Călărași, Ungheni, Strășeni).

**Nerealizarea pe deplin
a obiectivelor stabilite a
Programului a fost
condiționată de
insuficiența mijloacelor
financiare planificate și
alocate**

ImpAct

**Deficit
558,1
mii lei**

**Etapa a II-a ce cuprinde anii
2021-2025 **NU** a fost aprobată**

**Consiliul consultativ în
perioada auditată a fost
unul nefuncțional**

**Nu a fost asigurată
participarea părților în
procese de elaborare,
monitorizare și
raportare a atingerii
scopurilor și
indicatorilor scontati
ale Programului
național de control al
cancerului**

IMSP Institutul Oncologic urmează să elaboreze reglementări orientate spre atingerea obiectivelor PNCC, cu stabilirea termenelor, părților responsabile de realizare și raportare

Rata de ocupare – 89,7%

Activitatea complexă care include un șir de atribuții funcționale

Deficit de personal 11%

Poate afecta calitatea serviciilor acordate pentru cetățeni

Analiza volumului serviciilor de asistență medicală specializată de ambulator (mii lei)

Anul	Oferta propuse de către IO spre contractare	Volumul final contractat (inclusiv acorduri adiționale)	Ponderea volumului contractat față de cel solicitat	Diferența (mii lei)
2018	30 844,8	17 929,7	58,1%	-12 915,1
2019	31 886,9	19 470,7	61,1%	-12 416,2
2020	40 859,2	23 806,7	58,2%	-17 052,5
2021	39 195,2	33 166,8	84,6%	-6 028,4
TOTAL	142 786,1	94 373,9	66,1%	-48 412,2

Analiza cazurilor tratate și validate

Anul	Nr. cazurilor contractate de CNAM	Nr. cazurilor tratate și validate din DRG al IO	Diferența (cazuri)	Suma (mii lei)
2017	24 005	25 484	1 479	10 970,9
2018	23 804	28 133	4 329	37 627,7
2019	23 977	27 225	3 248	28 312,1
2020	22 945	22 064	-881	-6 082,6
2021	25 091	25 566	475	4 104,7
Total	119 822	128 472	9 531	81 015,4

Analiza listelor de așteptare pentru internare în IMSP IO în perioada anilor 2020-2022 (I semestru)

Secția	Numărul persoanelor înregistrate	Anul	Termenul de așteptare					
			1 luna	%	2 luni	%	3 luni	%
Secția cap-gât	816	2022	383	46,9%	117	14,3%	316	38,8%
Mamologie	121	2020	71	58,7%	47	38,8%	3	2,5%
	670	2021	480	71,6%	177	26,5%	13	1,9%
	561	2022	402	71,7%	147	26,2%	12	2,1%

Dezvoltarea personalului medical a Institutului Oncologic

Nu se duce evidența tematicilor la care au participat angajații Institutului Oncologic, prin urmare nici nu se diseminează informația obținută celorlalți angajați ai entității

Diagnosticarea și tratamentul cancerului se efectuează în baza protocoalelor clinice aprobate care necesită actualizări

30 protocoale clinice aprobate

18 necesită actualizare mai bine de 5 ani

Lista națională a medicamentelor esențiale a fost actualizată doar o dată la 10 ani

2011

Ordinul Ministerului Sănătății nr. 144

2021

Ordinul Ministerului Sănătății nr.1033

Procesul de procurare a medicamentelor potrivit listei naționale urmează a fi îmbunătățit

Nu există un mecanism bine definit de estimare a necesităților privind medicamentele esențiale și opioidele

Neparticiparea în anii 2018-2022 a agenților economici la procedurile de achiziții publice a medicamentelor a determinat anularea de 8 ori a procedurilor de atribuire a contractelor

Furnizarea tardivă a medicamentelor de către operatorii economici, a determinat insuficiența acestora pentru tratament și, respectiv, a influențat calitatea serviciilor medicale

Sistemul informațional sistematizat „Asistența medicală spitalicească”

**Imposibilitatea vizualizării
termenelor de valabilitate a
medicamentelor la momentul
îndeplinirii cererii la farmacia
IMSP Institutul Oncologic**

Determină eliberarea
medicamentelor cu
termen de valabilitate
diferit, și nu oferă
posibilitatea
determinării exactității
preparatelor decontate

**cca 500
mii lei**

Compensarea cheltuielilor pentru pacienții cu cancer, care necesitau tratament și/sau investigații costisitoare peste hotarele republicii, deși concluziile specialiștilor au reflectat posibilitatea acordării acestor servicii în țară

Evaluarea satisfacției pacientului

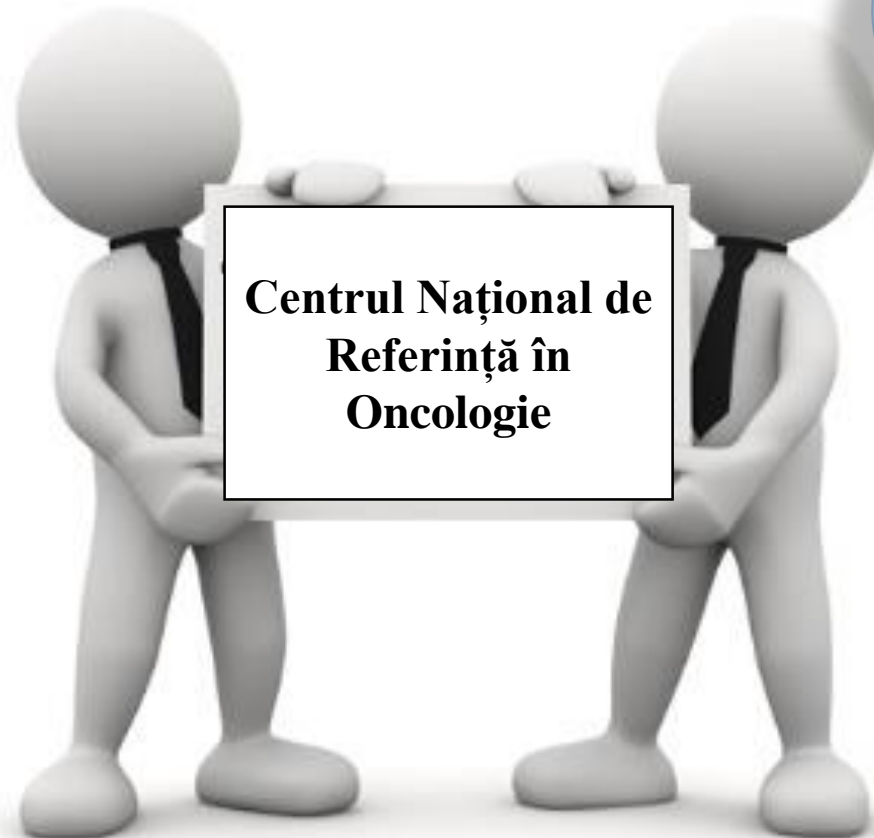
**Chestionați 67 de
pacienți din cadrul
IMSP Institutul
Oncologic**

**În majoritatea
cazurilor sunt
satisfăcuți de
deservirea
personalului și
serviciile medicale**

Instituirea Centrului Național de Referință în Oncologie, urma să îmbunătățească accesul populației la investigații

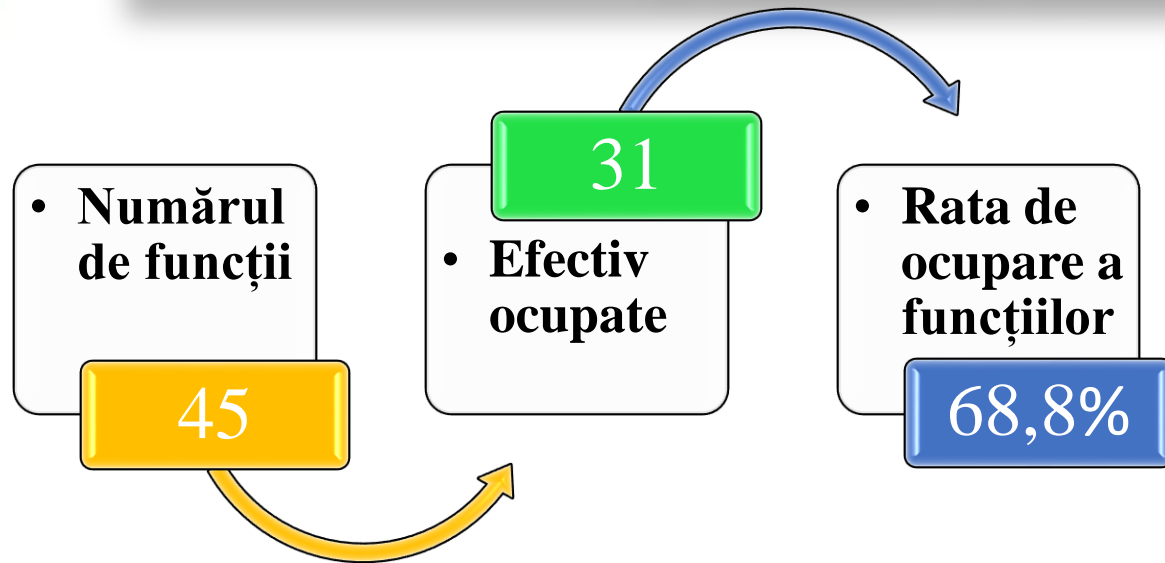
**Centrul Național de
Referință în
Oncologie**

Nu a fost creat

Laboratorul morfopatologic al Institutului Oncologic este echipat cu dispozitive, în timp ce se confruntă cu insuficiența de personal medical

Necesitatea completării statelor de personal potrivit celor aprobate

Anual se procură reactive de bază pentru realizarea analizelor imunohistochimice

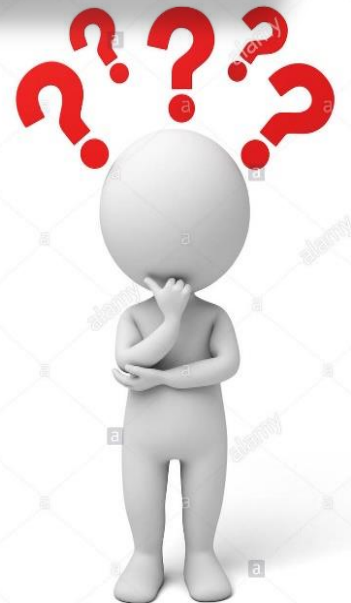
Nerealizarea indicatorului privind crearea laboratorului citogenetic pentru tratamentele complexe oncohematologice

Nu a fost creat laboratorul citogenetic pentru tratamentele complexe oncohematologice

Au fost elaborate tarifele pentru 13 poziții de teste citogenetice și incluse în catalogul tarifelor, însă până în prezent *nu s-a procurat utilajul necesar și nu au fost pregătiți specialiștii*

Acțiunea Programului național de control al cancerului aferent asigurării dotării Institutului Oncologic cu dispozitive radiologice de diagnostic și tratament urmează a fi realizată

Lipsa instalațiilor radiologice performante și aparatajul existent moral și fizic depășit în cadrul IMSP IO

8 aparate din 14 au mai mult de 5 ani de exploatare, iar instalațiile noi până la 5 ani sunt mobile. Aparataj performant pentru diagnosticare lipsește

Asigurarea cu dispozitive medicale a instituțiilor medicale teritoriale

AMT Buiucani

Dotat cu dispozitivele necesare și dispun de specialiști

CMF Bălți

Investigațiile la Ultrasonograf nu se acordau, deoarece medicul specialist se afla pe buletin medical, iar instituția nu dispune de medic care să-l înlocuiască

SC Bălți

Dispozitivul bronhoscop neutilizat de peste 2 ani

CS Cahul

Nu este dotată cu dispozitivele necesare

SR Cahul

Dotat cu dispozitivele necesare și dispun de specialiști

Departamentul radioterapie din cadrul IMSP Institutul Oncologic nu este dotat cu dispozitivele necesare, iar cele existente se defectează des

VitalBeam

- Din 2 192 de pacienți programați – 1 003 pacienți cu proceduri anulate sau reprogramate**

**Clinac
DHX**

- În anul 2009 a fost defectat de la 25.03.2019 până la 15.07.2019**

Analiza aparatelor din Departamentul radioterapie a IMPS Institutului Oncologic

Nr.	Denumire dispozitiv	Anul instalării	Nr. pacienți deserviți pe zi
1	Terabalt, cu sursa radioactivă Co60	2000, în anul 2021 schimbarea sursei	~ 35 - 40
2	Accelerator liniar – Clinac DHX	2009	~ 60 - 70
3	Accelerator linear – VitalBeam	procurat în anul 2021, pus în funcțiune din 04.02.2022	~ 35 - 40
4	Aparat pentru brahiterapie – Gammamed, cu sursa radioactivă Ir-192	2006	~ 10 - 23

*Studiul de fezabilitate
pentru introducerea
transplantului
medular*

*Studiu de fezabilitate
privind tratamentul cu iod
radioactiv în Moldova*

Nu au fost elaborate

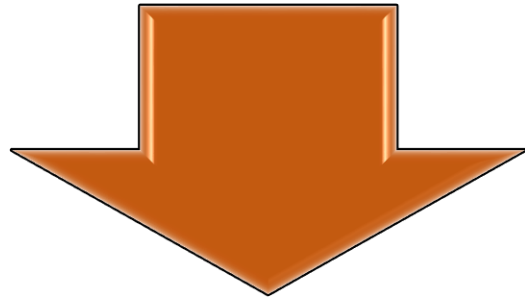
Entitățile implicate nu au asigurat eficace accesul pacienților cu cancer la servicii paliative și a celor de reabilitare

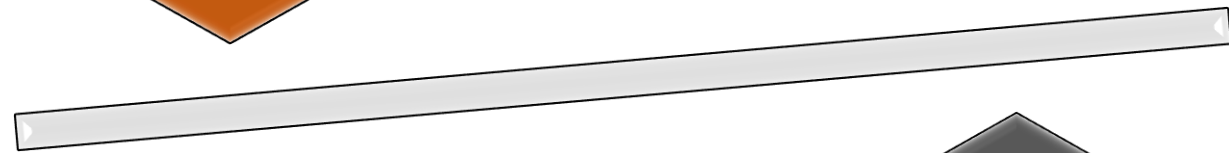
**nu au fost aprobate actele
normative specifice**

**pacienții nu au fost asigurați pe
deplin cu dispozitive medicale**

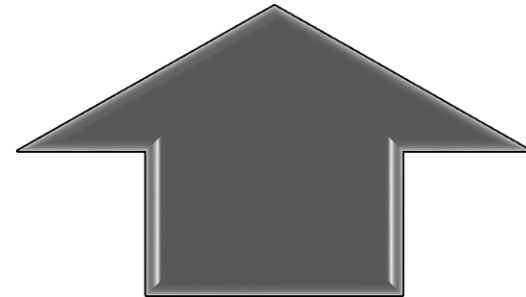
**pacienții nu au dispus de servicii
multidisciplinare de îngrijiri
paliative**

**în altele stocul
este epuizat total**

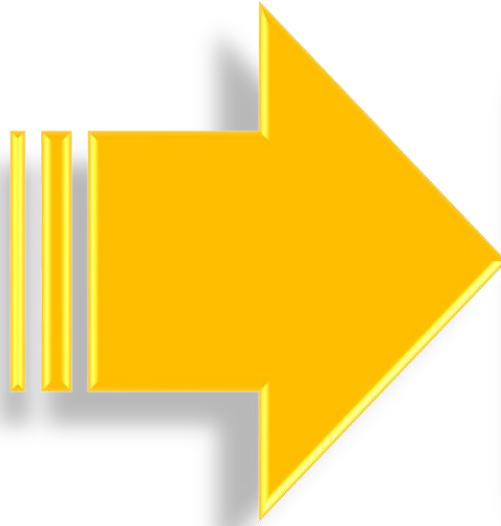

**unele farmacii se
creează supra-
stocuri**

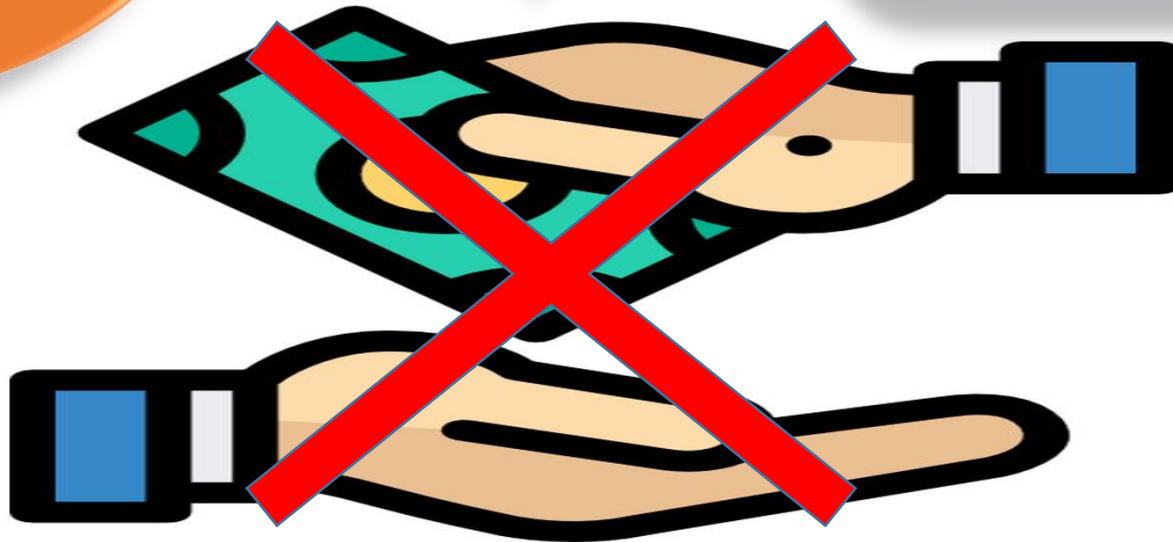

**Compania
Națională de
Asigurări în
Medicină**

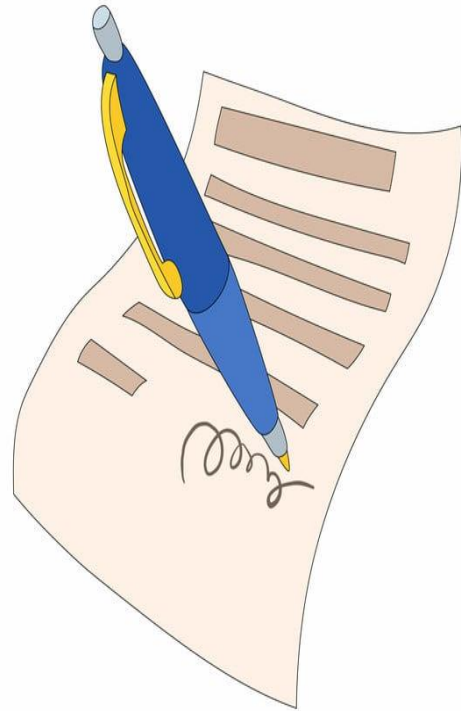

**NU acoperă cheltuielile
necesare pentru
îngrijirea pacientului
aflat în servicii paliative**

Competențele în controlul durerii și îngrijirilor paliative urmează a fi dezvoltate în scopul îmbunătățirii continue a serviciilor medicale oferite

Centrul de Referință în Îngrijiri Paliative pentru pacienții cu cancer **NU a fost creat**

DUREREA POATE FI CONTROLATĂ!

**Nu suporta durerea,
adresează-te la doctor!**

Nu s-a asigurat accesul pacienților la servicii multidisciplinare în îngrijiri paliative de calitate

Nu au fost formate echipele multidisciplinare specializate de îngrijire paliativă la domiciliu

Numărul mediu de zile de îngrijire pe an „per pacient” este de 30 zile, norme aprobate în anul 2010, nerevizuite până în prezent

Serviciile de reabilitare pentru pacienții cu cancer și supraviețuitori nu s-au dezvoltat și valorificat suficient

anii
2017-
2021

493
proteze

cca 250
mii lei

Asigurarea funcționalității parțiale a Registrului de Cancer

Neaprobarea HG aferentă Registrului Cancer și lipsa unui mecanism pentru a dispune de date de la instituțiile medicale public/private, nu oferă o evidență completă a pacienților cu cancer

- ✓ Nu se asigură disponibilitatea unor date reale și veridice privind numărul bolnavilor la nivel de țară
- ✓ Afectează realizarea eficientă și în deplină măsură a obiectivelor Programului

Concluzii

Mijloacele financiare planificate și alocate nu au fost suficiente pentru finanțarea acțiunilor Programului

Insuficiența măsurilor de monitorizare și control nu au asigurat calitatea, plenitudinea și performanța indicatorilor realizați prin accesul pacienților cu cancer la dispozitive necesare pentru diagnosticare, precum și la asigurarea unui tratament mai performant

Deși prestarea serviciilor de îngrijiri paliative și mijloacele financiare publice alocate în acest sens au fost în creștere, nu toate acțiunile sunt realizate eficace pentru accesul pacienților cu cancer care urmau a fi revizuite și dezvoltate

Neaprobarea reglementărilor privind Registrul național de cancer și imperfecțiunea sistemului informațional și facilitarea procesului de evidență a pacienților diagnosticați cu cancer indică la funcționalitatea parțială a acestuia și necorespunderea așteptărilor